

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

ЦАР НАТАЛІЯ ВОЛОДИМИРІВНА

**ОСОБЛИВОСТІ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ В КРАЇНАХ
ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ**

Магістерська робота

галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

спеціальність 011 «Освітні, педагогічні науки»

Науковий керівник:
доцент кафедри загальної педагогіки
та педагогіки вищої школи,
доц., канд. філол.н.
П'ятакова Г.П

Львів-2020

ЗМІСТ

АНОТАЦІЯ	3
ВСТУП	7
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ФОРМУВАННЯ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ У КРАЇНАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	14
1.1. Особливості формування освітньої політики країн Європейського Союзу	14
1.2. Обґрунтування основних понять дослідження	18
Висновки до першого розділу	23
РОЗДІЛ 2. ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ У КРАЇНАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	25
2.1. Мета та завдання підготовки учнів у початковій школі країн ЄС	25
2.2. Компетентнісна спрямованість змісту початкової освіти у країнах Європейського Союзу	43
2.3. Впровадження зарубіжного досвіду у систему початкової освіти України	54
Висновки до другого розділу	61
ВИСНОВКИ	64
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	68
ДОДАТКИ	76

АНОТАЦІЯ

Цар Н.В. Магістерська робота на тему «Особливості початкової освіти у країнах Європейського Союзу» подана на здобуття магістерського рівня вищої освіти за спеціальністю 011 «Освітні педагогічні науки». Львівський національний університет ім. Івана Франка. Львів. 2020.

Відповідно до теми та мети дослідження проаналізовано та визначено тенденції розвитку початкової освіти у країнах Європейського Союзу, охарактеризовано спільні риси та розбіжності основних напрямків освітньої політики країн ЄС та України. *Об'єкт дослідження:* початкова освіта у країнах ЄС. *Предмет:* тенденції розвитку початкової освіти у країнах Європейського Союзу.

У першому розділі “Теоретико-методологічні підходи формування початкової освіти у країнах Європейського Союзу” розглянули особливості формування освітньої політики країн ЄС під впливом процесів глобалізації та європеїзації. Визначили, що у країнах Європи діють спільні стратегії розвитку початкової освіти, яка доступна для всіх. За останні роки у системі початкової школи європейських країн відбулися серйозні зміни: сформували та модернізували курикулум; впровадили *стандарт змісту* та *стандарт досягнень*; на рівні початкової школи, що відповідає МСКО 1, розробили освітні програми та критерії.

Обґрунтували основні поняття дослідження: “початкова освіта”, “курикулум”, “стандарт”, “стандарт початкової освіти”, “індивідуалізоване”, “диференційоване” та “персоналізоване” навчання.

Другий розділ роботи “Основні тенденції розвитку початкової освіти у країнах європейського союзу” присвячено аналізу цілей та завдань навчально-виховного процесу початкової школи. Для вивчення особливостей початкової школи виокремили дві групи країн, з-поміж них Німеччину, Францію, Великобританію, Бельгію, Данію, Швецію, Нідерланди, Норвегію, які мають

високий суспільно-економічний та відповідно й освітній розвиток. До іншої групи долучили країни Вишеградської групи: Угорщину, Польщу, Чехію та Словаччину, оскільки транскордонні, історичні культурні та освітні зв'язки з Україною є важливими для становлення української початкової освіти. Проаналізували зміст початкової освіти відповідно до сформованості компетенцій та дослідили модернізацію підходів до добору знань на рівні МСКО 1 за галузями: мовна, математично-технологічна, природнича, гуманітарна, мистецька, а також “освіта про здоровий спосіб життя” та “суспільно-особистісний розвиток”. Виділили головні тенденції розвитку початкової освіти у країнах Європейського Союзу та сформулювали рекомендації до впровадження позитивного досвіду в початкову школу України.

Наукова новизна дослідження: *вивчено та обґрунтовано основні напрямки освітньої політики країн ЄС та України; охарактеризовано та порівняно* спільні риси та розбіжності шляхів розвитку з метою впровадження в українську початкову освіту у період формування НУШ; *проаналізовано та порівняно* базові поняття, що характеризують початкову школу; *вивчено та охарактеризовано досвід зміни змісту початкової освіти країн Європейського Союзу (Польща, Данія, Нідерланди, Великобританія, Франція, Німеччина).*

Магістерська робота складається з анотації українською та англійською мовами, вступу, двох розділів, висновків до розділів, загальних висновків, списку використаних джерел (77 найменування, із них 55 іноземними мовами); додатків А, Б. Загальний обсяг роботи становить 82 сторінок, основний зміст викладено на 60 сторінках.

Ключові слова: «початкова школа», «система початкової освіти», «тенденції розвитку освіти», «компетенція», «підхід», «реформа», «аспект», «рекомендації».

Summary

N. Tsar graduate work «Features of primary education in the European Union» is submitted for a master`s degree in higher education in the specialty 011 «Educational, Pedagogical sciences». Ivan Franko National University. Lviv, 2020.

In accordance with the theme and purpose of the study, the trends in the development of primary education in the European Union are analyzed and identified, common features and differences of the main directions of educational policy of the EU and Ukraine are characterized. Object of research: primary education in the EU countries. Subject: trends in the development of primary education in the European Union.

In the first section "Theoretical and methodological approaches to the formation of primary education in the European Union" considered the features of the formation of educational policy in the EU under the influence of globalization and Europeanization. It was determined that in European countries there are common strategies for the development of primary education, which is accessible to all. In recent years, the primary school system of European countries has undergone serious changes: the curriculum has been formed and modernized; introduced a content standard and an achievement standard; at the primary school level, in accordance with ISCED 1, developed educational programs and criteria.

Substantiated the basic concepts of the study: "primary education", "curriculum", "standard", "standard of primary education", "individualized", "differentiated" and "personalized" learning.

The second section of the work "Main trends in the development of primary education in the European Union" is devoted to the analysis of the goals and objectives of the educational process of primary school. To study the peculiarities of primary school, two groups of countries were singled out, including Germany, France, Great Britain, Belgium, Denmark, Sweden, the Netherlands, and Norway, which have high socio-economic and, accordingly, educational development. The

Visegrad countries, Hungary, Poland, the Czech Republic and Slovakia, have joined the group, as cross-border, historical, cultural and educational ties with Ukraine are important for the formation of Ukrainian primary education. Analyzed the content of primary education in accordance with the formation of competencies and explored the modernization of approaches to knowledge selection at the level of ISCED 1 by areas: language, mathematics and technology, science, humanities, arts, as well as "healthy lifestyle education" and "social and personal development" . Highlighted the main trends in the development of primary education in the European Union and formulated recommendations for the implementation of positive experiences in primary school in Ukraine.

Scientific novelty of the research: the main directions of the educational policy of the EU and Ukraine countries are studied and substantiated; characterized and compared common features and differences of ways of development in order to implement in Ukrainian primary education during the formation of NUS; analyzed and compared the basic concepts that characterize primary school; The experience of changing the content of primary education in the European Union (Poland, Denmark, the Netherlands, Great Britain, France, Germany) is studied and characterized.

The master's thesis consists of an annotation in Ukrainian and English, introduction, two sections, conclusions to the sections, general conclusions, a list of used sources (77 titles, of which 55 in foreign languages); Annexes A, B. The total volume of the work is 82 pages, the main content is set out on 60 pages.

Key words: primary school, the system of primary education, trends of education development, competence, approach, reform, aspect, recommendations.